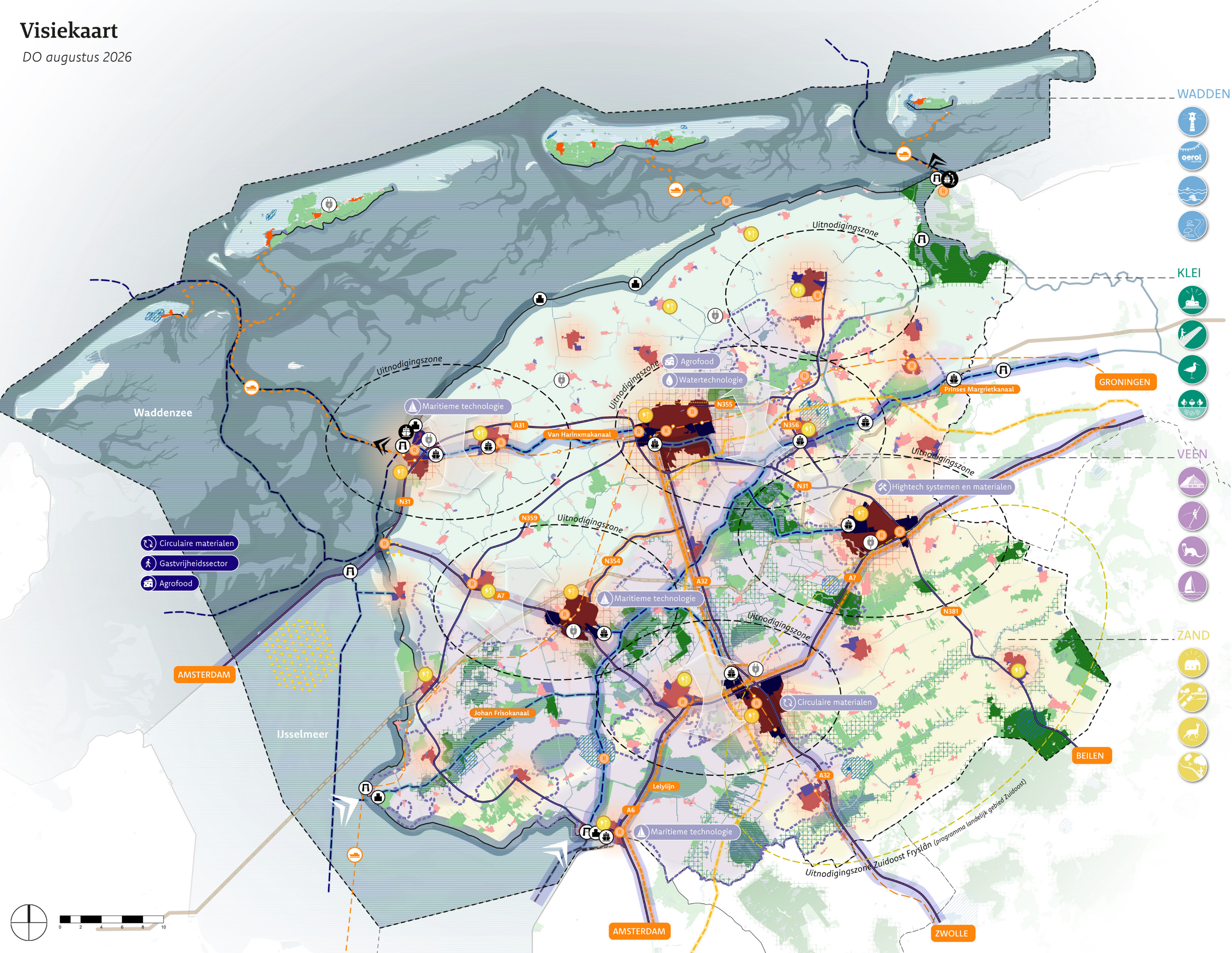

Kaartenboek POVI Fryslân

DO augustus 2026

Visiekaart

DO augustus 2026

LEGENDA VISIEKAART

Beweging 1: Naar een schone, gezonde, inclusieve en veilige leefomgeving met identiteit

Bestaand	Toekomst
landschap	landschap
 Waddengebied	 (Groene) buffer tussen steden
 Noordelijke kleischil	 Diversiteit aan landschapstypen herkenbaar houden en doorontwikkelen
 Veeweidegebied	
 Hoge zandgronden met beekdal	
	Friese waarden
	WADDEN
	 Kenmerkende ruimtelijke waarden van de Wadden zoals het strand, de duinen en de vuurtorens als bakens op de eilanden.
	 Kenmerkende culturele waarden zoals eigen dialecten en volksfeesten zoals Oerol.
	 Kenmerkende ecologische waarden zoals in de gebieden van de Vliehors, het Nationaal Park Schiermonnikoog en de Waddenzee.
	 Kenmerkende economische waarden zoals van oorsprong de visserij, duurzame energie op Ameland en de gastvrijheidseconomie.
	KLEI
	 Kenmerkende ruimtelijke waarden van de klei zoals de boerderijerven als groene eilanden in de openheid en de talrijke terpen en terpdorpen.
	 Kenmerkende culturele waarden zoals de agrarische traditie waarin zorg voor het land en bescherming tegen overstromingen belangrijk zijn.
	 Kenmerkende ecologische waarden zoals de kwelders met zilte vegetaties en open weidevogelgebieden.
	 Kenmerkende economische waarden zoals melkveehouderij en akkerbouw, de zuivelverwerking en andere agro-industrieën.
	VEEN
	 Kenmerkende ruimtelijke waarden van het veen zoals rechtlijnig netwerk van sloten, vaarten en petgaten met lintdorpen langs ontginningsassen.
	 Kenmerkende culturele waarden zoals het verhaal van de turfwinning maar ook verbondenheid met het water en de watersport.
	 Kenmerkende ecologische waarden zoals de grote sponswerking van het veen, opslag van koolstof in het veen en bijzondere soorten zoals de roerdomp en de otter.
	 Kenmerkende economische waarden zoals de economische speerpuntsectoren bij de F4 rond het veengebied, de landbouw en de watersport.
	ZAND
	 Kenmerkende ruimtelijke waarden van het zand zoals een gevarieerde combinatie van landbouw, (landgoed)bossen, beekdal
	 Kenmerkende culturele waarden zoals lokale dialecten (Stellingwerfs) en volksfeesten zoals oogstfeesten.
	 Kenmerkende ecologische waarden zoals de vele overgangen van de zandruggen naar de beekdal
	 Kenmerkende economische waarden zoals gemengde landbouw, aantrekkelijk wandel- en fietsnetwerken en aantrekkelijk woongebied.

Beweging 2: Naar een sterke landbouw en natuur in een klimaatbestendig Fryslân

Bestaand	Toekomst
Klimaat	Klimaat
 Waddenzee	 Aandacht voor aanvoer voldoende IJsselmeerwater
 IJsselmeer	 KRW waterlichaam
 KRW waterlichamen	 Indicatieve reserveringszone dijkversterking primaire (zee)dijken
 Beekdal	 Steden en dorpen waterrobuust- en klimaatadaptief inrichten
 Afwatering onder vrij verval	
 Gemaal	Landbouw en natuur
 Sluis	Landbouwhoofstructuur:
 Grondwaterbeschermingsgebied	 • Waddengebied
 Drinkwaterwingebied	 • Noordelijke kleischil
	 • Veeweidegebied
	 • Hoge zandgronden met beekdal
Landbouw en natuur	
 Werkgebied Veeweideprogramma	 Meervoudige opgaven (indicatief):
 Natura 2000 (water en land)	 • Rondom kwetsbaar natuurgebied
 Natuurnetwerk Nederland (water en land)	 • Beekdal
	 • Grondwaterbeschermingsgebied
	 • Werkgebied Veeweideprogramma (onderdeel van meervoudige opgaven)
	 Natura 2000 (water en land)
	 Natuurnetwerk Nederland (water en land)

Beweging 3: Naar sterke steden en dorpen in een leefbaar, vitaal en verbonden Fryslân

Bestaand	Toekomst
Wonen	Wonen
 Steden & dorpen	Kernenstructuur:
	 F4 stedelijk netwerk (25-40% uitbreiding*)
	 Regiosteden (15-25% uitbreiding)
Bereikbaarheid	 Regiokernen (10-25% uitbreiding)
 Regionale hubs	 Waddenkernen (0-20% uitbreiding)
 Spoor & station	 Dorpen (0-10% uitbreiding)
 Veerverbinding	 Plattelandsdorpen (maatwerk)
	 Multifunctionele stads-/dorsrand (indicatief)
	Bereikbaarheid
	 Lelylijn

*dit kan toenemen tot 40% indien de extra woningbehoefte van nieuwe inwoners van buiten Fryslân voornamelijk in het Fries Stedelijk Netwerk wordt opgevangen.

Beweging 4: Naar een fossielvrije en circulaire samenleving

Bestaand	Toekomst
Economie	Economie
 Belangrijkste goederencorridors	 Bevaarbaar houden van vaarwegen
 Economische belangrijke wegen	 Optimaliseren en versterken watergebonden bedrijvigheid (zee)havens
 Belangrijke vaarwegen	Doorontwikkelen locatiespecifieke economische sectoren
 Prinses Margrietkanaal (klasse V)	
 Bestaand bedrijventerrein (groot, middelgroot, middel, klein)	Doorontwikkelen provinciebrede economische sectoren
 (Zee)havens	
Locatiespecifieke economische sectoren	Mobiliteit
 Agrofood	 Verbeteren van verbinding (N354)
 Maritieme technologie	 Lelylijn
 Hightech systemen en materialen	
 Circulaire materialen	Energie*
 Watertechnologie	 Middelgroot energievraagcluster
Provinciebrede economische sectoren	 Groot energievraagcluster
 Circulaire materialen	 Zoekgebied nieuwe onderstations
 Gastvrijheidssector	 Tracé waterstofbackbone
 Agrofood	 Tracé 380 kV-verbinding in het regioadvies
Mobiliteit	
 Spoor & station	
 Veerverbinding	
 Sluizen	
Energie	
 Bestaand windcluster	

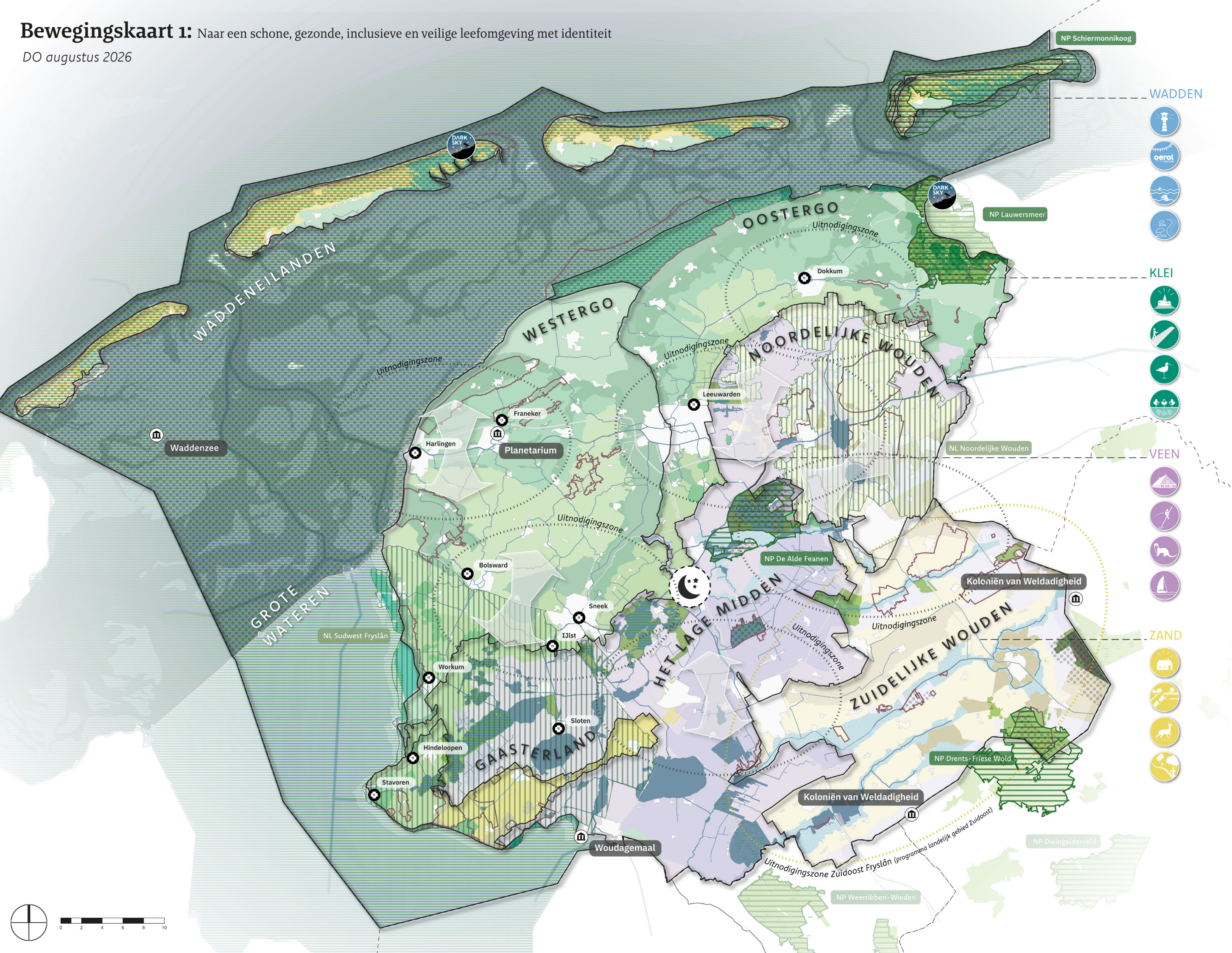
*Dit is een momentopname. Voor de laatste stand van zaken van de energie-infrastructuur verwijzen we naar de websites van de netbeheerders (TenneT en Liander)

Uitnodigingszones

- Uitnodigingszone stedelijk gebied
- Uitnodigingszone landelijk gebied

Bewegingskaart 1: Naar een schone, gezonde, inclusieve en veilige leefomgeving met identiteit

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis	
	Steden en dorpen
	Infrastructuur
	Primaire (zee) dijken
	Vaarverbinding
	IJsselmeer
	Waddenzee
Landschap	
	Noordelijke kleischil
	Veenweidegebied
	Hoge zandgronden met beekdal
	Friese boezem
	Natura 2000 (water en land)
	Nationaal Park
	Nationaal Landschap
Friese waarden	
	Landschappelijk deelgebied
	Aardkundig waardevol gebied
	Stiltegebied
	Donker houden waar het donker is (indicatief)
	Dark Sky parken
	11 Steden
	UNESCO Werelderfgoed

Toekomst

landschap	
	(Groene) buffer tussen steden
	Diversiteit aan landschapstypen herkenbaar houden en doorontwikkelen
	Noordelijke kleischil
	Veenweidegebied
	Hoge zandgronden met beekdalen

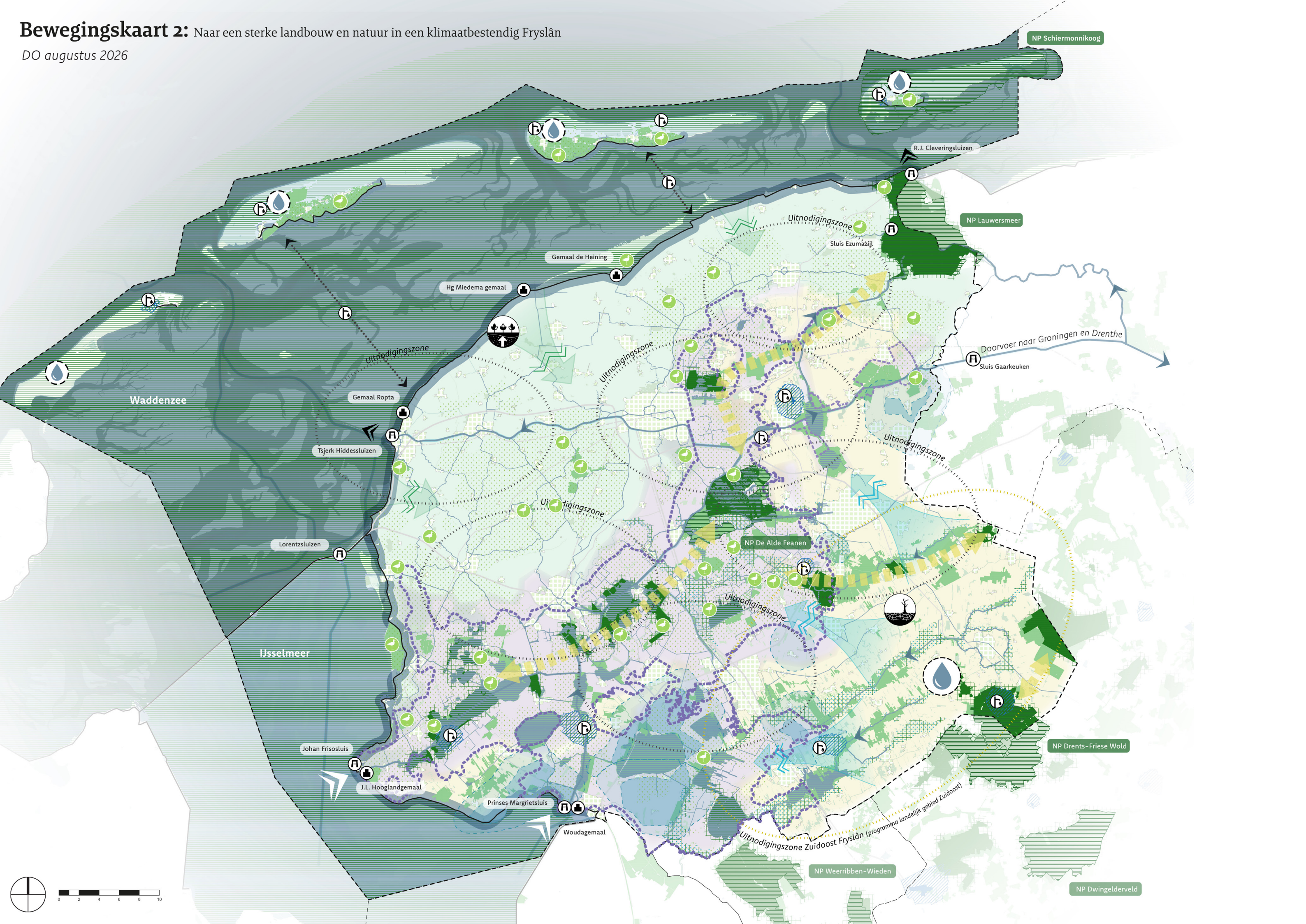
Friese waarden	
Behouden en versterken kenmerkende ruimtelijke-, culturele-, ecologische- en economische waarden per landschap (indicatief)	
WADDEN	
	Kenmerkende ruimtelijke waarden van de Wadden zoals het strand, de duinen en de vuurtorens als bakens op de eilanden.
	Kenmerkende culturele waarden zoals eigen dialecten en volksfeesten zoals Oerol.
	Kenmerkende ecologische waarden zoals in de gebieden van de Vliehors, het Nationaal Park Schiermonnikoog en de Waddenzee.
	Kenmerkende economische waarden zoals van oorsprong de visserij, duurzame energie op Ameland en de gastvrijheidseconomie.
KLEI	
	Kenmerkende ruimtelijke waarden van de klei zoals de boerderijerven als groene eilanden in de openheid en de talrijke terpen en terpdorpen.
	Kenmerkende culturele waarden zoals de agrarische traditie waarin zorg voor het land en bescherming tegen overstromingen belangrijk zijn.
	Kenmerkende ecologische waarden zoals de kwelders met zilte vegetaties en open weilandvogelgebieden.
	Kenmerkende economische waarden zoals melkveehouderij en akkerbouw, de zuivelverwerking en andere agro-industrieën.
VEEN	
	Kenmerkende ruimtelijke waarden van het veen zoals rechtlijnig netwerk van sloten, vaarten en petgaten met lintdorpen langs ontginningsassen.
	Kenmerkende culturele waarden zoals het verhaal van de turfwinning maar ook verbondenheid met het water en de watersport.
	Kenmerkende ecologische waarden zoals de grote sponswerking van het veen, opslag van koolstof in het veen en bijzondere soorten zoals de roerdomp en de otter.
	Kenmerkende economische waarden zoals de economische speerpuntsectoren bij de F4 rond het veengebied, de landbouw en de watersport.
ZAND	
	Kenmerkende ruimtelijke waarden van het zand zoals een gevarieerde combinatie van landbouw, (landgoed)bossen, beekdalen en heide.
	Kenmerkende culturele waarden zoals lokale dialecten (Stellingwerfs) en volksfeesten zoals oogstfeesten.
	Kenmerkende ecologische waarden zoals de vele overgangen van de zandruggen naar de beekdalen of van zand naar veen, die zorgen voor veel variatie en soortenrijkdom.
	Kenmerkende economische waarden zoals gemengde landbouw, aantrekkelijk wandel- en fietsnetwerken en aantrekkelijk woongebied.

Uitnodigingszones

	Uitnodigingszone stedelijk gebied
	Uitnodigingszone landelijk gebied

Bewegingskaart 2: Naar een sterke landbouw en natuur in een klimaatbestendig Fryslân

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis	
	Steden en dorpen
	Infrastructuur
	Primaire (zee) dijken
	Vaarverbinding
	IJsselmeer
	Waddenzee
Klimaat	
	KRW waterlichamen
	Beekdal
	Afwatering onder vrij verval
	Gemaal
	Sluis
	Grondwaterbeschermingsgebied
	Drinkwaterwingebied
	Aanvoerleiding drinkwater Waddeneilanden (indicatief)
	Zoete kwelstroom
	Zoute kwelstroom
Landbouw en natuur	
	Werkgebied Veenweideprogramma
	Weidevogelgebied
	Natura 2000 (water en land)
	Natuurnetwerk Nederland (water en land)
	Natuur buiten NNN
	Nationaal Park

Toekomst

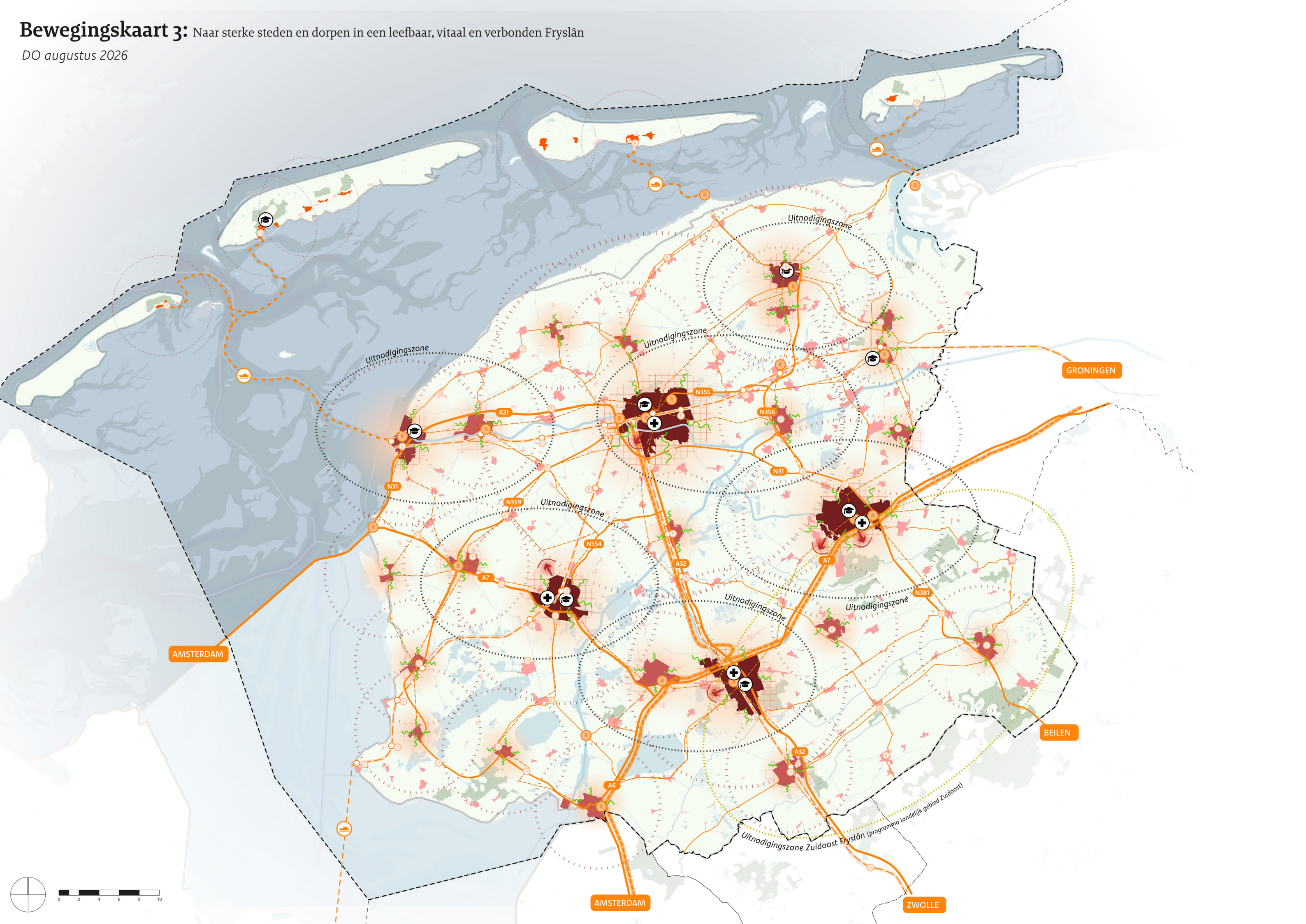
Klimaat	
	Verminderen verzilting
	Verminderen verdroging
	Aandacht voor aanvoer voldoende IJsselmeerwater
	Versterken zoetwaterbel Waddeneilanden en hoge zandgronden
	KRW waterlichaam
	Beschermingsgebied en Zoekgebied ASV (Algemeen Strategische Voorraden)
	Indicatieve reserveringszone dijkversterking primaire (zee)dijken
	Steden en dorpen waterrobuust- en klimaatadaptief inrichten

Landbouw en natuur	
Landbouwhoofdstructuur:	
	• Waddengebied
	• Noordelijke kleischil
	• Veenweidegebied
	• Hoge zandgronden met beekdalen
 Meervoudige opgaven (indicatief): • Rondom kwetsbaar natuurgebied • Beekdal • Grondwaterbeschermingsgebied • Werkgebied Veenweideprogramma (onderdeel van meervoudige opgaven)	
	Weidevogelgebied
	Aanvalsplan Grutto
	Natura 2000 (water en land)
	Natuurnetwerk Nederland (water en land)
	Kansrijke ecologische verbinding (indicatief)
	Nationaal Park

Uitnodigingszones	
	Uitnodigingszone stedelijk gebied
	Uitnodigingszone landelijk gebied

Bewegingskaart 3: Naar sterke steden en dorpen in een leefbaar, vitaal en verbonden Fryslân

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis	
	Primaire (zee)dijken
	Meren en waterlopen
	IJsselmeer
	Waddenzee
Wonen	
	Ziekenhuis
	Onderwijs (MBO, HBO, WO)
	Steden & dorpen
Bereikbaarheid	
	Hoofdwegennet (Rijks- en Provinciale wegen)
	Overige provinciale wegen
	Regionale hubs
	Bovenlokale hubs
	Spoor & station
	Veerverbinding

Toekomst

Wonen	
Kernenstructuur:	
	F4 stedelijk netwerk (25-40% uitbreiding*)
	Regiosteden (15-25% uitbreiding)
	Regiokernen (10-25% uitbreiding)
	Waddenkernen (0-20% uitbreiding)
	Dorpen (0-10% uitbreiding)
	Plattelandsdorpen (maatwerk)
	Verzorgingsgebieden van F4, regiosteden, regiokernen (indicatief) **
	Uitbreidingsrichting woningbouw F4
	Multifunctionele stads-/dorpsrand (indicatief)
	Groenblauwe uitlopers van stad/dorp naar land (indicatief)
	Vitaal landschap
Bereikbaarheid	
	Lelylijn
	Inzetten op doorfietsroutes

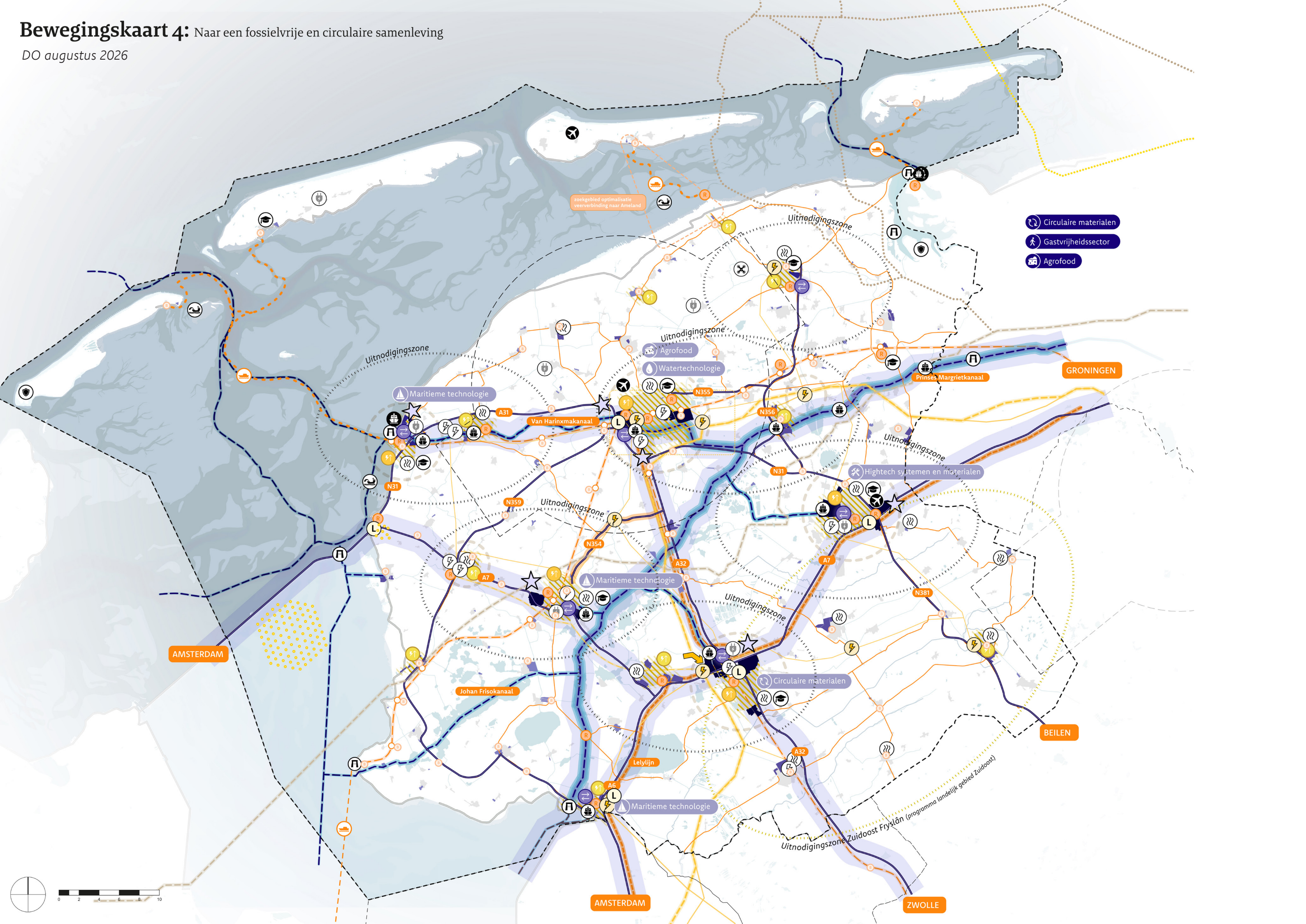
Uitnodigingszones	
	Uitnodigingszone stedelijk gebied
	Uitnodigingszone landelijk gebied

**dit kan toenemen tot 40% indien de extra woningbehoefte van nieuwe inwoners van buiten Fryslân voornamelijk in het Fries Stedelijk Netwerk wordt opgevangen.*

*** Nader uit te werken voor bereikbaarheid dagelijkse (max 15 min.) en niet dagelijkse (max 30 min.) voorzieningen*

Bewegingskaart 4: Naar een fossielvrije en circulaire samenleving

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis

Steden en dorpen

Primaire (zee)dijken

Meren en waterlopen

IJsselmeer

Waddenzee

Economie

(Militair) vliegveld

Belangrijkste goederencorridors

Economische belangrijke wegen

Belangrijke vaarwegen

Prinses Margrietkanaal (klasse V)

Onderwijs (MBO, HBO, WO)

Bestaand bedrijventerrein (groot, middelgroot, middel, klein)

(Zee)haven

Overslagpunten

Locatiespecifieke economische sectoren

Agrofood

Maritieme technologie

Hightech systemen en materialen

Circulaire materialen

Watertechnologie

Provinciebrede economische sectoren

Circulaire materialen

Gastvrijheidssector

Agrofood

Mobiliteit

Regionale hubs

Bovenlokale hubs

Spoor & station

Veerverbinding

Overige provinciale wegen

Sluizen

Energie*

Invloedsfeer (militair) vliegveld

Bestaande 110 kV

Bestaande 220 kV

Bestaand onderstation, of in voorbereiding/aanbouw

Grote energievraag

Bestaand windcluster

Toekomst

Economie

Bevaarbaar houden van vaarwegen

Optimaliseren en versterken watergebonden bedrijvigheid (zee)haven

Korte termijn ruimte voor grootschalige (>3 ha) bedrijvigheid (zoeklocatie)

Doorontwikkelen locatiespecifieke economische sectoren

Doorontwikkelen provinciebrede economische sectoren

Uitbreiding defensie

Mobiliteit

Toekomstig knelpunt baggeren van vaargeul

Verbeteren van verbinding (N354)

Lelylijn

Zoekgebied optimalisatie veerverbinding naar Ameland

Start- en landingslocatie van grondstoffen en levensmiddelen via drones

Energie*

Middelgroot energievraagcluster

Groot energievraagcluster

Zoekgebied nieuwe onderstations

Tracé waterstofbackbone

Zoekgebied aftakkingslocaties backbone

Aanlanding waterstof van zee

Tracé 380 kV-verbinding in het regioadvies

Door TenneT beoogde aftakkingslocatie 380 kV

Tracé 110 kV verbinding

Indicatief tracé voorkeursbesluit aanlanding elektriciteit wind op zee

Zoekgebied corridorlaadinfrastructuur

Kernen met een hoge warmtedichtheid

Uitbreiding onderstations

Uitnodigingszones

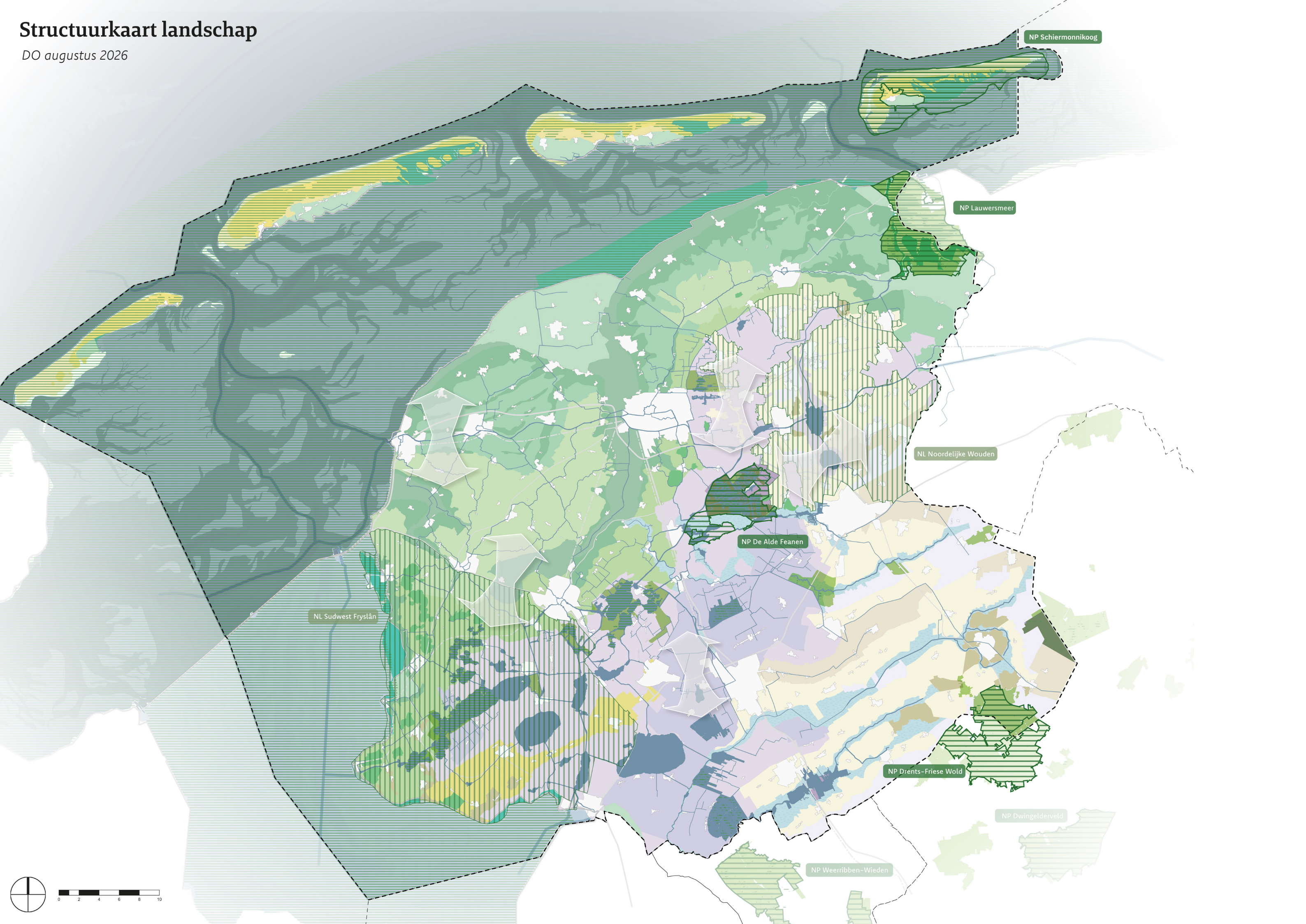
Uitnodigingszone stedelijk gebied

Uitnodigingszone landelijk gebied

*Dit is een momentopname. Voor de laatste stand van zaken van de energie-infrastructuur verwijzen we naar de websites van de netbeheerders (TenneT en Liander)

Structuurkaart landschap

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

-

Basis
-

Steden en dorpen
-

Infrastructuur
-

Primaire (zee) dijken
-

Vaarverbinding
-

IJsselmeer
-

Waddenzee

-

Landschap
-

Noordelijke kleischil
-

Veenweidegebied
-

Hoge zandgronden met beekdalen
-

Friese boezem
-

Natura 2000 (water en land)
-

Nationaal Park
-

Nationaal Landschap

Toekomst

-

landschap
-

(Groene) buffer tussen steden
-

Diversiteit aan landschapstypen herkenbaar houden en doorontwikkelen
-

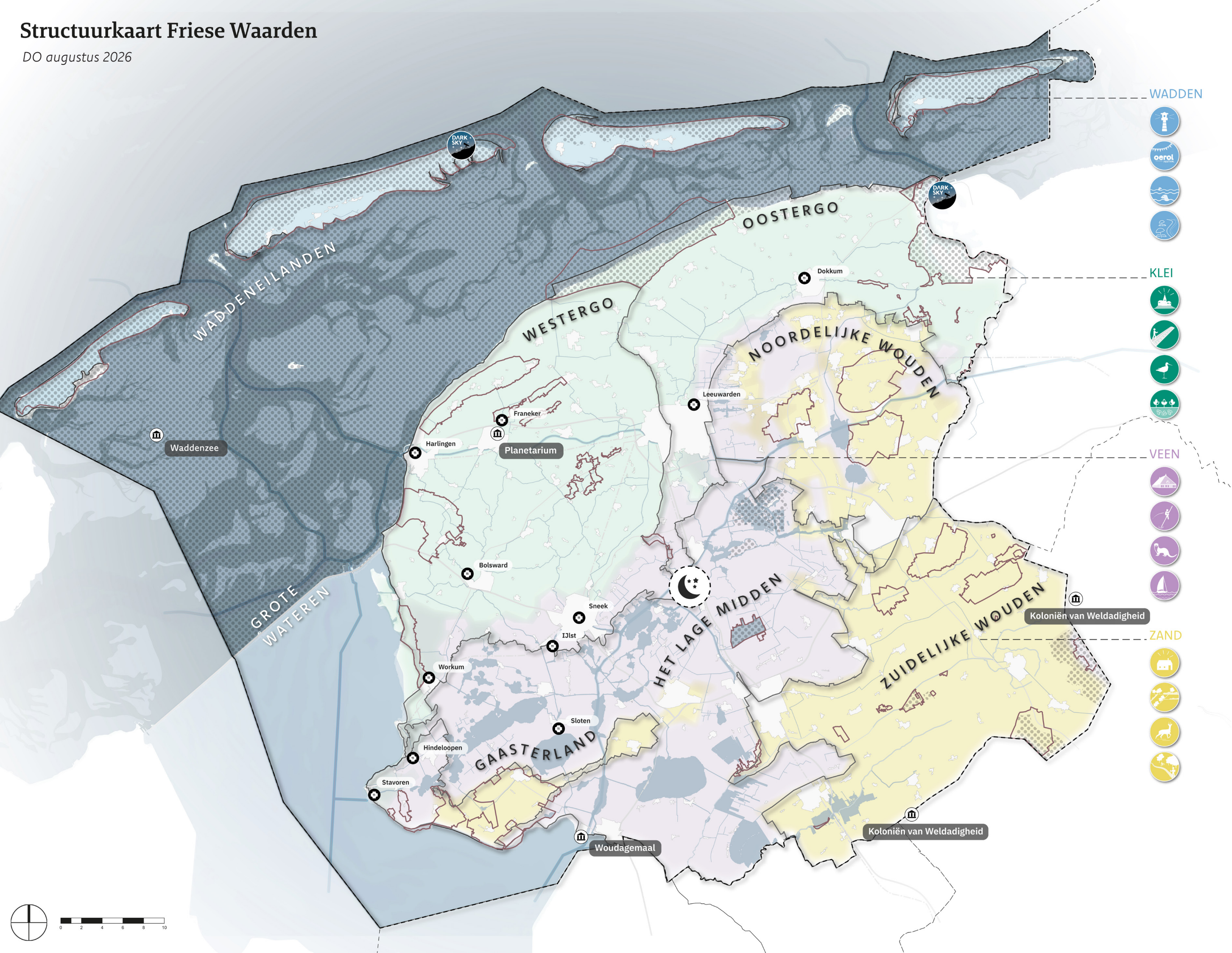
Noordelijke kleischil
-

Veenweidegebied
-

Hoge zandgronden met beekdalen

Structuurkaart Friese Waarden

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

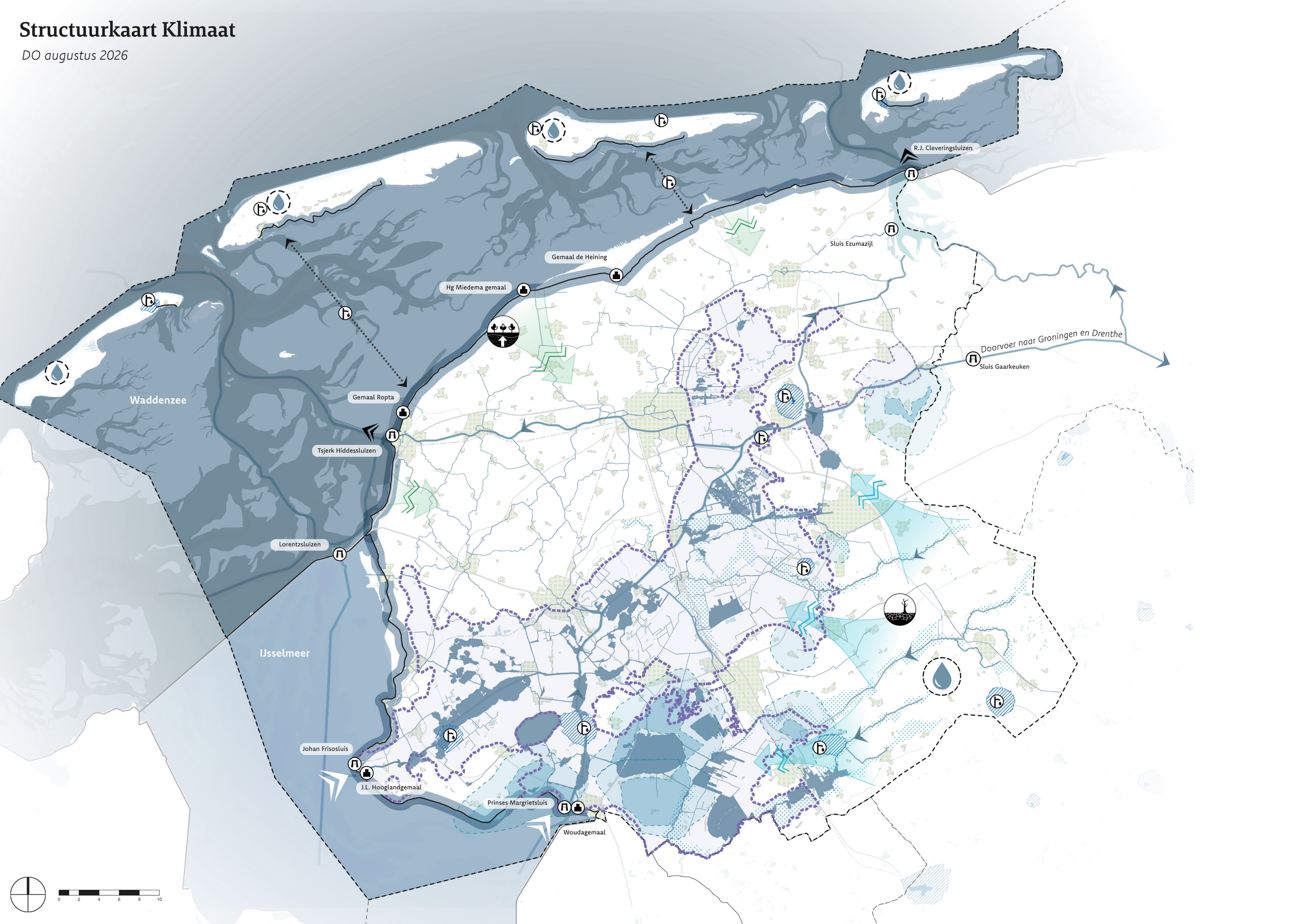
Basis	
	Steden en dorpen
	Infrastructuur
	Primaire (zee) dijken
	Vaarverbinding
	Meren en waterlopen
	IJsselmeer
	Waddenzee
Friese waarden	
	Landschappelijk deelgebied
	Aardkundig waardevol gebied
	Stiltegebied
	Donker houden waar het donker is (indicatief)
	Dark Sky parken
	11 Steden
	UNESCO Werelderfgoed

Toekomst

Friese waarden	
Behouden en versterken kenmerkende ruimtelijke-, culturele-, ecologische- en economische waarden per landschap (indicatief)	
	WADDEN <i>Kenmerkende ruimtelijke waarden van de Wadden zoals het strand, de duinen en de vuurtorens als bakens op de eilanden.</i>
	<i>Kenmerkende culturele waarden zoals eigen dialecten en volksfeesten zoals Oerol.</i>
	<i>Kenmerkende ecologische waarden zoals in de gebieden van de Vliehors, het Nationaal Park Schiermonnikoog en de Waddenzee.</i>
	<i>Kenmerkende economische waarden zoals van oorsprong de visserij, duurzame energie op Ameland en de gastvrijheidseconomie.</i>
	KLEI <i>Kenmerkende ruimtelijke waarden van de klei zoals de boerderijerven als groene eilanden in de openheid en de talrijke terpen en terpdorpen.</i>
	<i>Kenmerkende culturele waarden zoals de agrarische traditie waarin zorg voor het land en bescherming tegen overstromingen belangrijk zijn.</i>
	<i>Kenmerkende ecologische waarden zoals de kwelders met zilte vegetaties en open weidevogelgebieden.</i>
	<i>Kenmerkende economische waarden zoals melkveehouderij en akkerbouw, de zuivelverwerking en andere agro-industrieën.</i>
	VEEN <i>Kenmerkende ruimtelijke waarden van het veen zoals rechtlijnig netwerk van sloten, vaarten en petgaten met lintdorpen langs ontginningsassen.</i>
	<i>Kenmerkende culturele waarden zoals het verhaal van de turfwinning maar ook verbondenheid met het water en de watersport.</i>
	<i>Kenmerkende ecologische waarden zoals de grote sponswerking van het veen, opslag van koolstof in het veen en bijzondere soorten zoals de roerdomp en de otter.</i>
	<i>Kenmerkende economische waarden zoals de economische speerpuntsectoren bij de F4 rond het veengebied, de landbouw en de watersport.</i>
	ZAND <i>Kenmerkende ruimtelijke waarden van het zand zoals een gevarieerde combinatie van landbouw, (landgoed)bossen, beekdalen en heide.</i>
	<i>Kenmerkende culturele waarden zoals lokale dialecten (Stellingwerfs) en volksfeesten zoals oogstfeesten.</i>
	<i>Kenmerkende ecologische waarden zoals de vele overgangen van de zandruggen naar de beekdalen of van zand naar veen, die zorgen voor veel variatie en soortenrijkdom.</i>
	<i>Kenmerkende economische waarden zoals gemengde landbouw, aantrekkelijk wandel- en fietsnetwerken en aantrekkelijk woongebied.</i>

Structuurkaart Klimaat

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

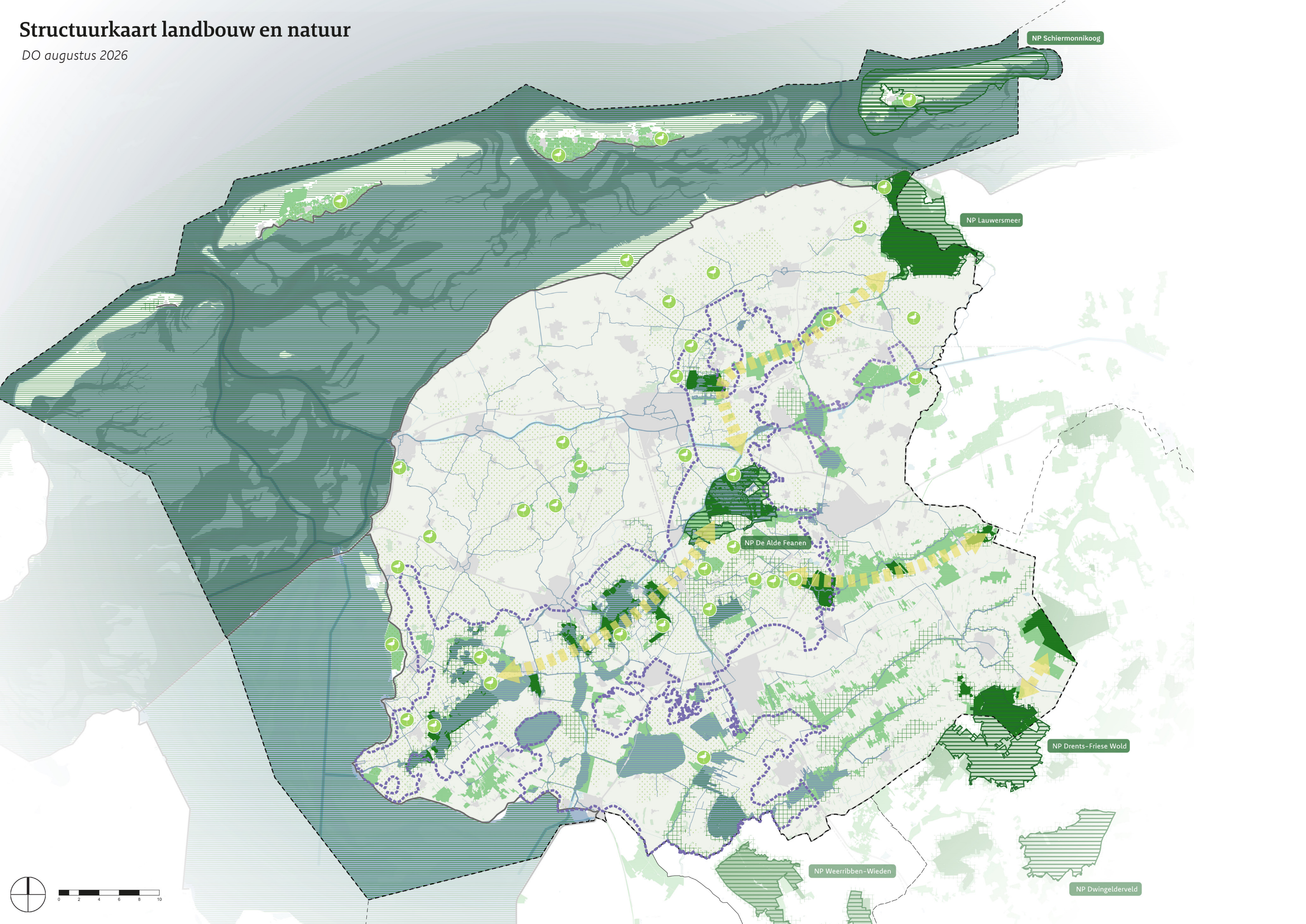
Basis	
	Steden en dorpen
	Infrastructuur
	Primaire (zee) dijken
	Vaarverbinding
	IJsselmeer
	Waddenzee
Klimaat	
	KRW waterlichamen
	Beekdal
	Afwatering onder vrij verval
	Gemaal
	Sluis
	Grondwaterbeschermingsgebied
	Drinkwaterwingebied
	Aanvoerleiding drinkwater Waddeneilanden (indicatief)
	Zoete kwelstroom
	Zoute kwelstroom
	Werkgebied Veenweideprogramma

Toekomst

Klimaat	
	Verminderen verzilting
	Verminderen verdroging
	Aandacht voor aanvoer voldoende IJsselmeerwater
	Versterken zoetwaterbel Waddeneilanden en hoge zandgronden
	KRW waterlichaam
	Beschermingsgebied en Zoekgebied ASV (Algemeen Strategische Voorraden)
	Indicatieve reserveringszone dijkversterking primaire (zee)dijken
	Steden en dorpen waterrobuust- en klimaatadaptief inrichten
	Werkgebied Veenweideprogramma

Structuurkaart landbouw en natuur

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

- Basis**

Seden en dorpen

Infrastructuur

Primaire (zee) dijken

Vaarverbinding

IJsselmeer

Waddenzee
- Landbouw en natuur**

Werkgebied Veenweideprogramma

Weidevogelgebied

Natura 2000 (water en land)

Natuurnetwerk Nederland (water en land)

Natuur buiten NNN

Nationaal Park

Toekomst

- Landbouw en natuur**

Landbouwhoofdstructuur
- Meervoudige opgaven (indicatief):

• Rondon kwetsbaar natuurgebied

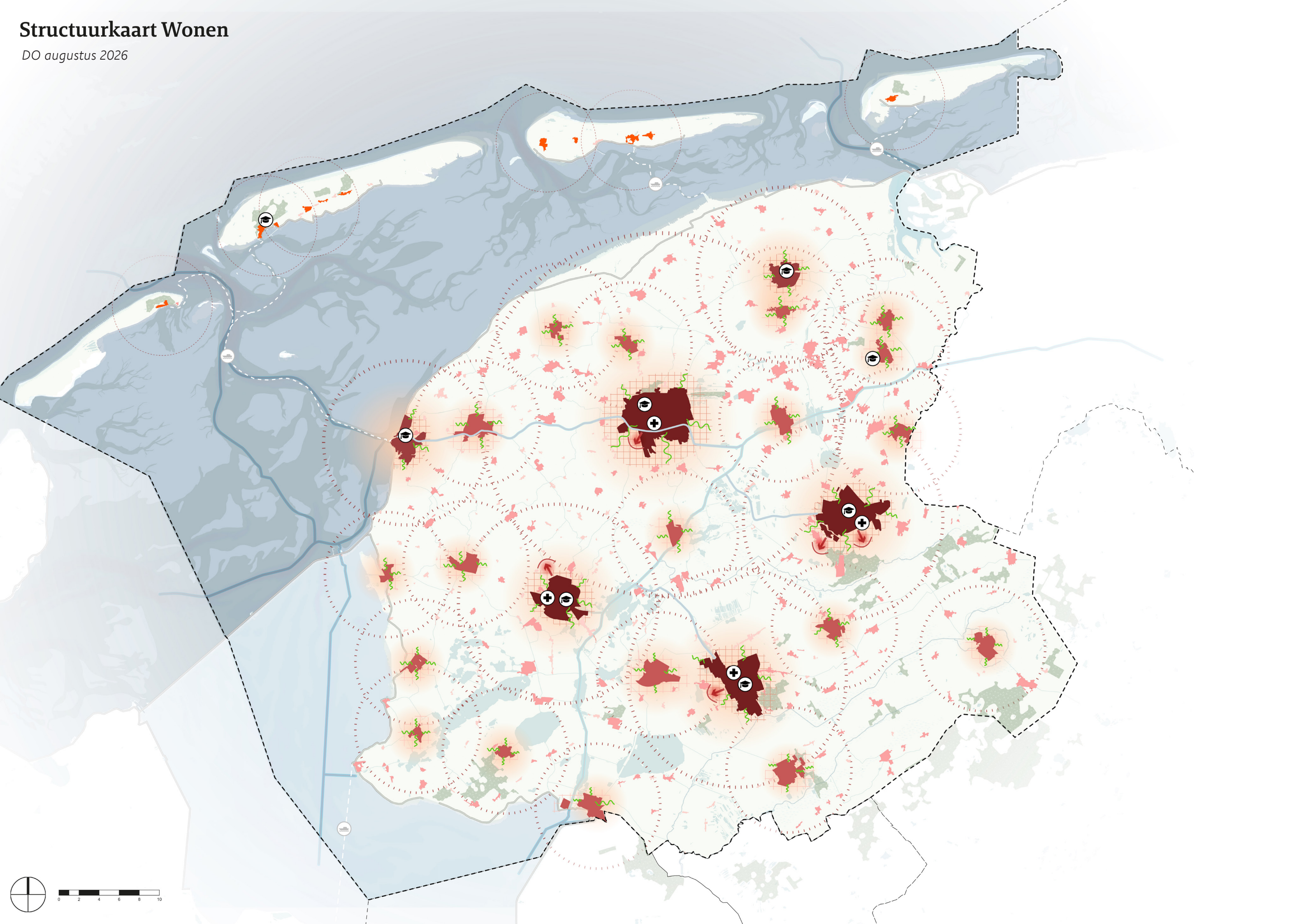
• Beekdal

• Grondwaterbeschermingsgebied

• Werkgebied Veenweideprogramma
(onderdeel van meervoudige opgaven)
- Weidevogelgebied
- Aanvalsplan Grutto
- Natura 2000 (water en land)
- Natuurnetwerk Nederland (water en land)
- Kansrijke ecologische verbinding (indicatief)
- Nationaal Park

Structuurkaart Wonen

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis	
	Infrastructuur
	Veerverbinding
	Primaire (zee)dijken
	Meren en waterlopen
	IJsselmeer
	Waddenzee

Wonen	
	Ziekenhuis
	Onderwijs (MBO, HBO, WO)
	Steden & dorpen

Toekomst

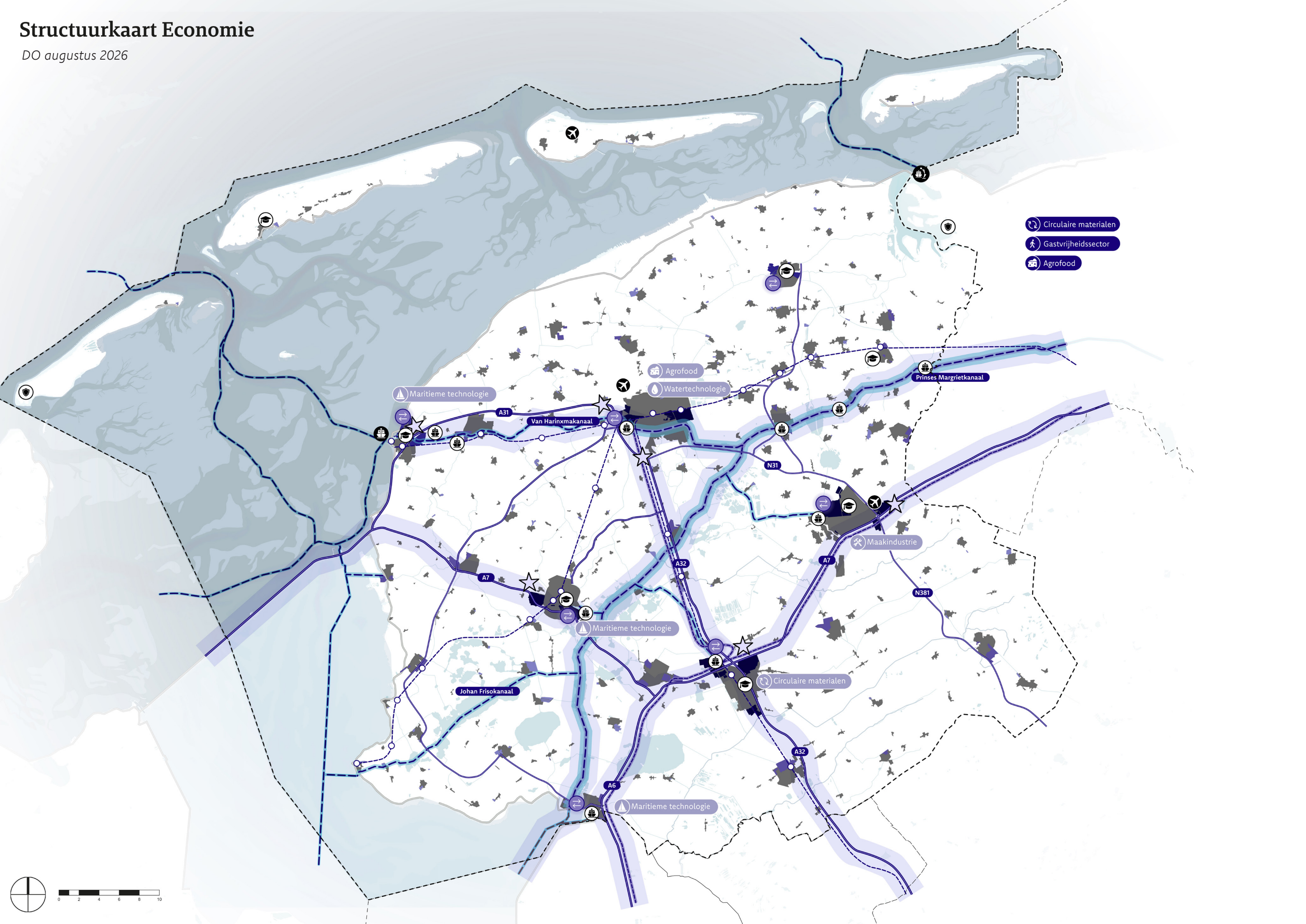
Wonen	
Kernenstructuur:	
	F4 stedelijk netwerk (25-40% uitbreiding*)
	Regiosteden (15-25% uitbreiding)
	Regiokernen (10-25% uitbreiding)
	Waddenkernen (0-20% uitbreiding)
	Dorpen (0-10% uitbreiding)
	Plattelandsdorpen (maatwerk)
	Verzorgingsgebieden van F4, regiosteden, regiokernen (indicatief) **
	Uitbreidingsrichting woningbouw F4
	Multifunctionele stads-/dorpsrand (indicatief)
	Groenblauwe uitlopers van stad/dorp naar land (indicatief)
	Vitaal landschap

**dit kan toenemen tot 40% indien de extra woningbehoefte van nieuwe inwoners van buiten Fryslân voornamelijk in het Fries Stedelijk Netwerk wordt opgevangen.*

*** Nader uit te werken voor bereikbaarheid dagelijkse (max 15 min.) en niet dagelijkse (max 30 min.) voorzieningen*

Structuurkaart Economie

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

Basis

Steden en dorpen

Primaire (zee)dijken

Meren en waterlopen

IJsselmeer

Waddenzee

Economie

(Militair) vliegveld

Belangrijke economische infrastructuur over land (Rijks- en Provinciale wegen)

Belangrijkste goederencorridor

Prinses Margrietkanaal (klasse V)

Overige belangrijke vaarwegen

(Zee)haven

Spoor & stations

Onderwijs (MBO, HBO, WO)

Bestaand bedrijventerrein (groot, middelgroot, middel, klein)

Overslagpunten

Locatiespecifieke economische sectoren

Agrofood

Maritieme technologie

Hightech systemen en materialen

Circulaire materialen

Watertechnologie

Provinciebrede economische sectoren

Circulaire materialen

Gastvrijheidssector

Agrofood

Toekomst

Economie

Optimaliseren en versterken watergebonden bedrijvigheid (zee)haven

Lelylijn

Bevaarbaar houden van vaarwegen

Korte termijn ruimte voor grootschalige (>3 ha) bedrijvigheid (zoeklocatie)

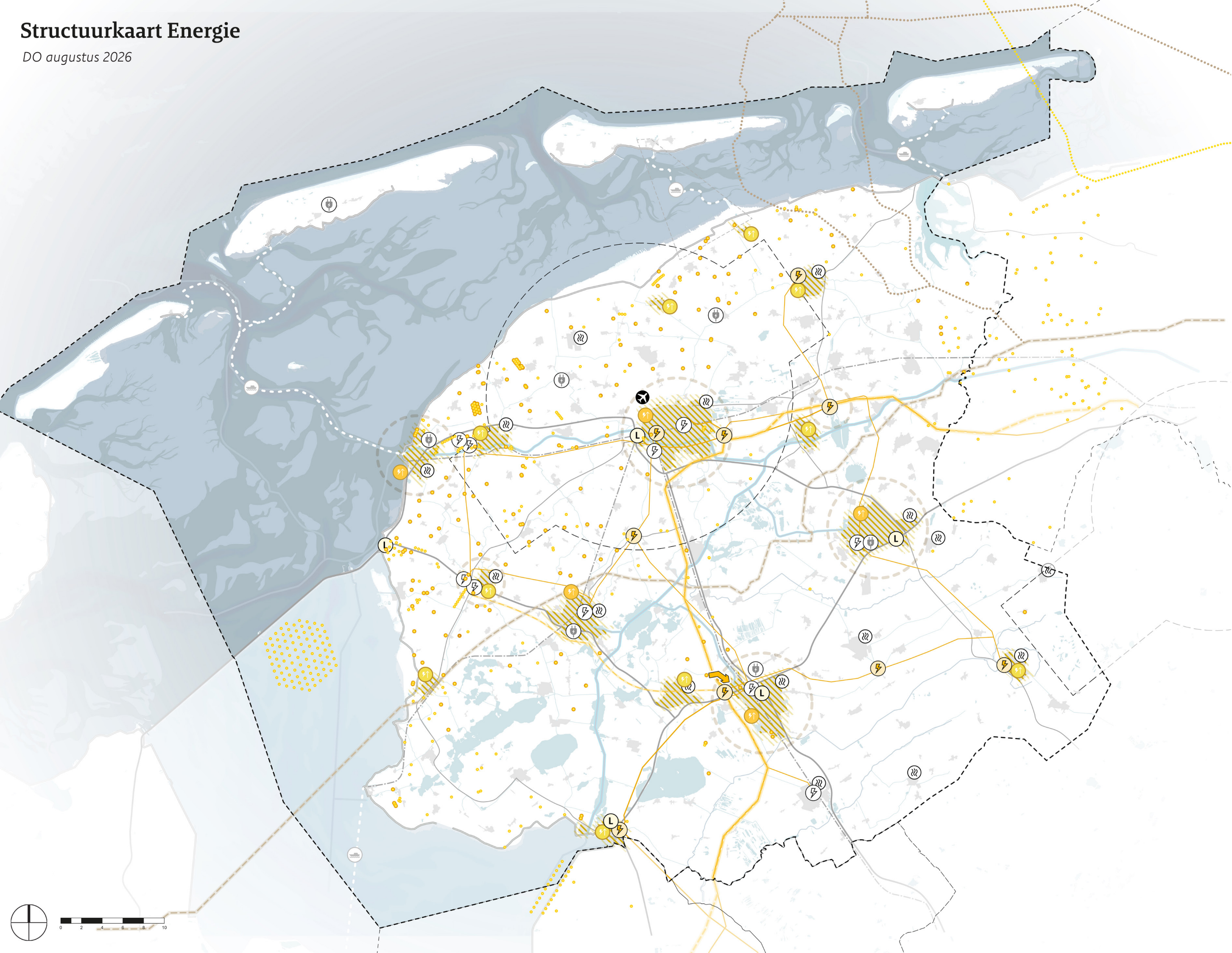
Doorontwikkelen locatiespecifieke economische sectoren

Doorontwikkelen provinciebrede economische sectoren

Uitbreiding defensie

Structuurkaart Energie

DO augustus 2026

0 2 4 6 8 10

LEGENDA

Bestaand

- Basis**

Steden en dorpen

Infrastructuur

Primaire (zee)dijken

Meren en waterlopen

IJsselmeer

Waddenzee
- Energie***

Invloedsfeer (militair) vliegveld

Bestaande 110 kV

Bestaande 220 kV

Bestaand onderstation, of in voorbereiding/aanbouw

Bestaande windturbines

Windturbines ouder dan 30 jaar in 2035

Grote energievraag

Toekomst

- Energie***

Middelgroot energievraagcluster

Groot energievraagcluster

Zoekgebied nieuwe onderstations

Tracé waterstofbackbone

Zoekgebied aftakkingslocaties backbone

Aanlanding waterstof van zee

Tracé 380 kV-verbinding in het regioadvies

Door TenneT beoogde aftakkingslocatie 380 kV

Tracé 110 kV verbinding

Indicatief tracé voorkeursbesluit aanlanding elektriciteit wind op zee

Zoekgebied corridorlaadinfrastructuur

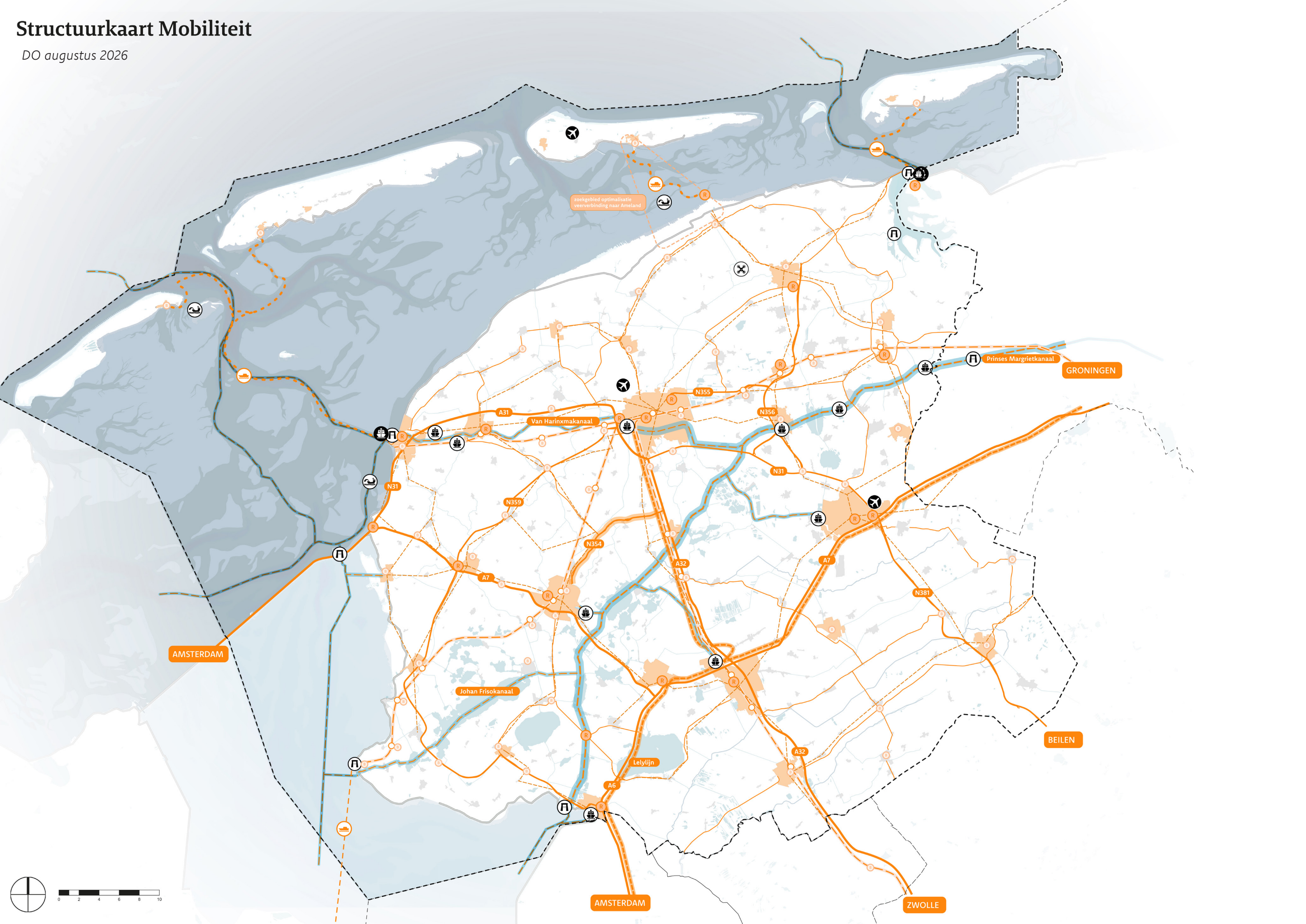
Kernen met een hoge warmtedichtheid

Uitbreiding onderstations

**Dit is een momentopname. Voor de laatste stand van zaken van de energie-infrastructuur verwijzen we naar de websites van de netbeheerders (TenneT en Liander)*

Structuurkaart Mobiliteit

DO augustus 2026

LEGENDA

Bestaand

- Basis**

Steden en dorpen

Primaire (zee)dijken

Meren en waterlopen

IJsselmeer

Waddenzee
- Mobiliteit**

Hoofdwegennet (Rijks- en Provinciaal)

Overige provinciale wegen

Regionale hubs

Bovenlokale hubs

Spoor & station

Veerverbinding

(Militair) vliegveld

(Zee)haven

Belangrijke vaarwegen

Prinses Margrietkanaal (klasse V)

Sluizen

Toekomst

- Mobiliteit**

Lelylijn

Verbeteren van verbinding (N354)

Bevaarbaar houden van vaarwegen

Binnen 30min met OV naar F4, regiosteden en regiokernen

Zoekgebied optimalisatie veerverbinding naar Ameland

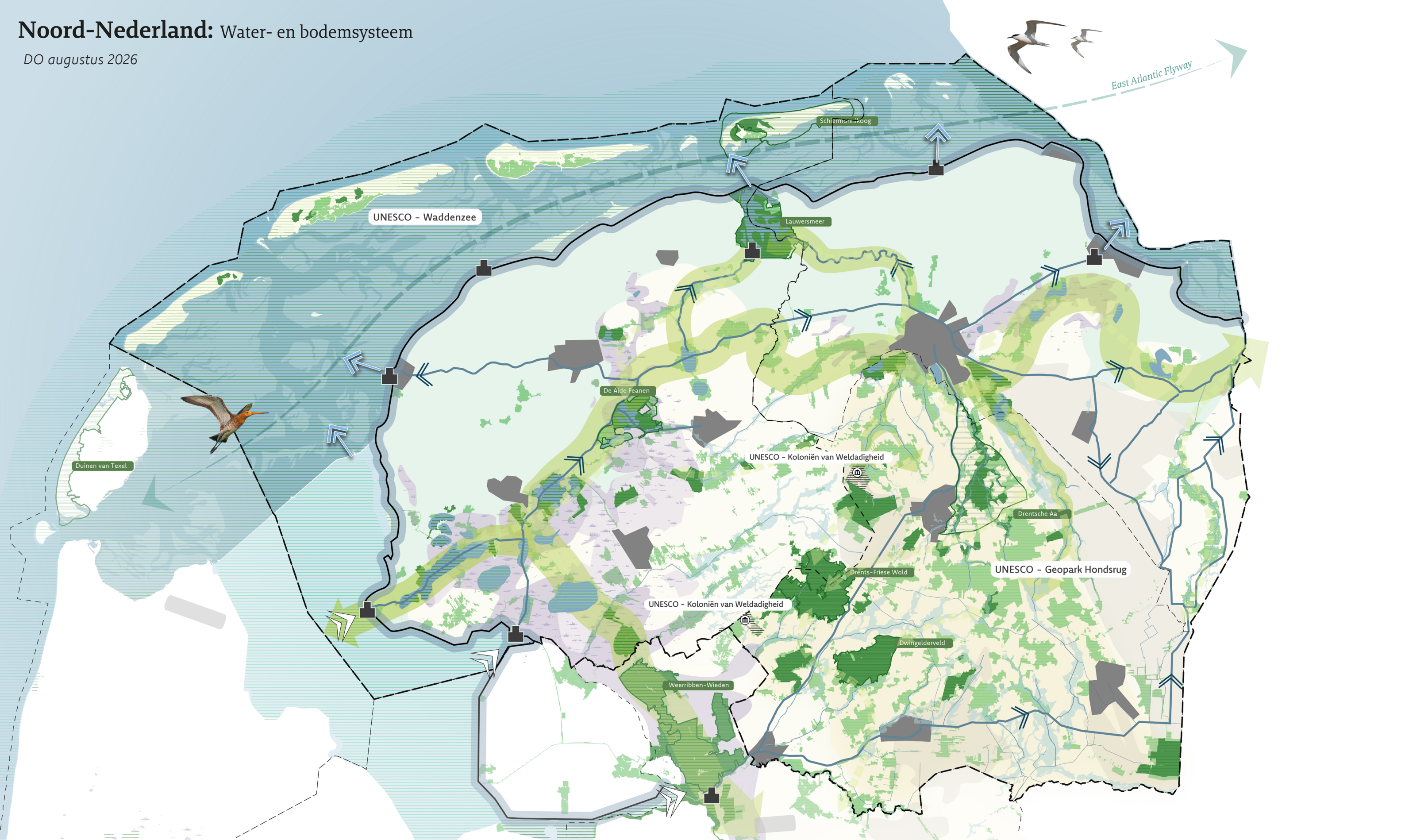
Start- en landingslocatie van grondstoffen en levensmiddelen via drones

Toekomstig knelpunt baggeren van vaargeul

Inzetten op doorfietsroutes

Noord-Nederland: Water- en bodemsysteem

DO augustus 2026

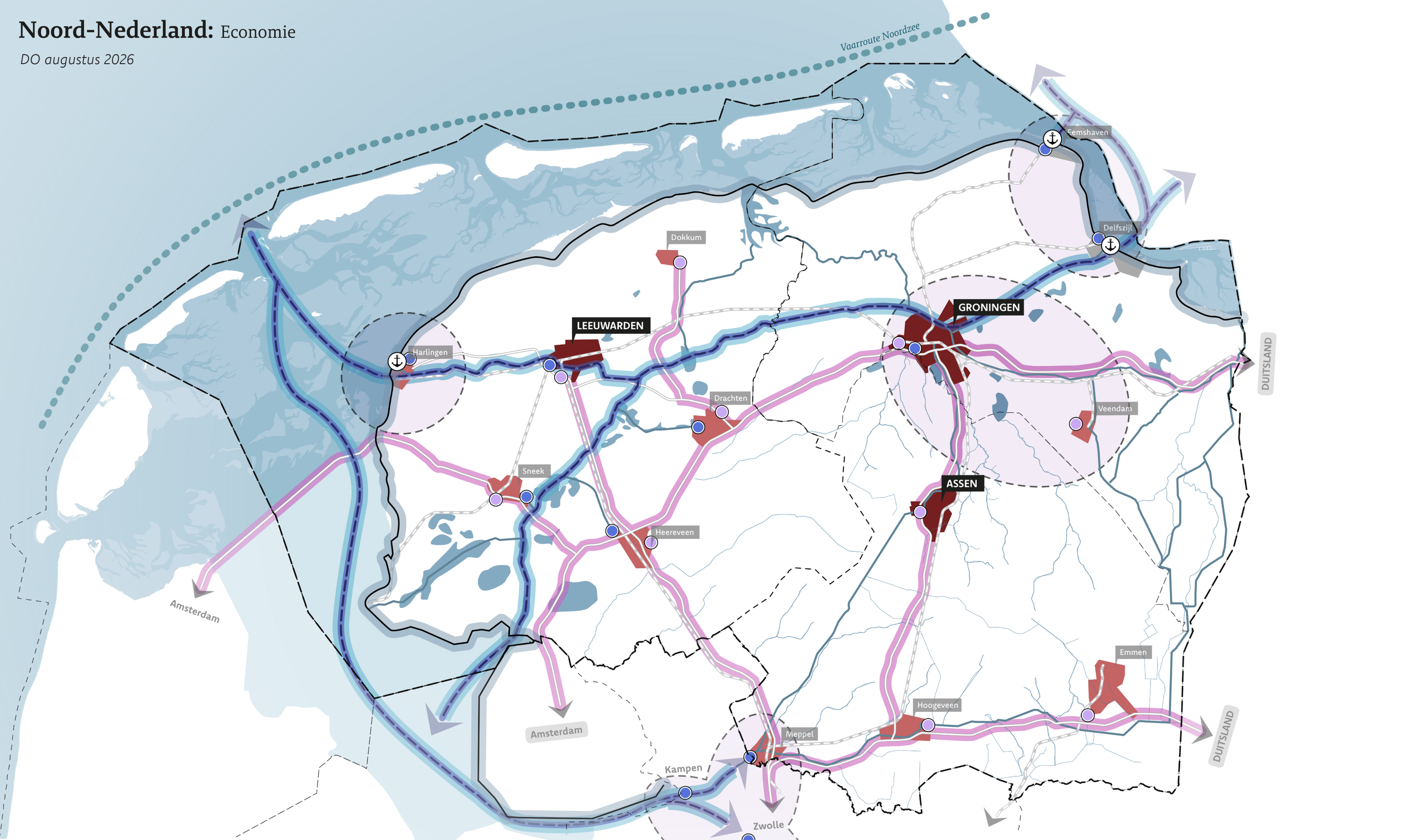

LEGENDA

Zeekleigebied	Veenkoloniën	Waddenzee	Primaire (zee)dijken	Nationale parken
Veenweide	Drents plateau	Gemaal	Uitlaat onder vrij verval	Ecologische verbinding (op Noord Nederlandse schaal)
Veenpolder	Beken & beekdalen	Inlaat zoetwater IJsselmeer	NNN (water/land)	East Atlantic Flyway
Zandgronden	IJsselmeer	Hoofdwatersysteem & stroomrichting	Natura2000 (water/land)	

Noord-Nederland: Economie

DO augustus 2026

LEGENDA

Grote en middelgrote steden
(polycentrisch netwerk)

Bovengemiddeld knooppunt

Economische as over water

Economische as over land

Regionaal knooppunt land

Regionaal knooppunt water

Hoofdwegennetwerk

Spoorwegennetwerk

Zeehavens

Vaarroute noordzee

Primaire (zee)dijken